

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 10P/195/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212214822
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Júlia Henteková
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2012:4212214822.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno v právnej veci navrhovateľa: K. D., R.. XX.X.XXXX, T. D. J., I. B..Č..XX/X, v konaní zastúpený K.. X. D., R.. XX.X.XXXX, T. D. T., proti odporcovi: X.. S. D., R.. XX.X.XXXX, T. D. C. R. C. , J., U. XX, o zvýšenie výživného, sudkyňou JUDr. Júliou Hentekovou, takto

r o z h o d o l :

Súd z v y š u j e vyživovaciu povinnosť navrhovateľa na odporcu zo sumy 49,79 Eur na 100,- Eur mesačne počnúc dňom 1.9.2012.

Výživné je splatné vždy do 15-ho dňa mesiaca do rúk navrhovateľa.

Zročné výživné, ktoré vzniklo následkom tohto zvýšenia v sume 50,21 Eur je odporca povinný zaplatiť v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Týmto súd mení rozsudok Okresného súdu Komárno 10C/82/2002-28 zo dňa 11.7.2002 v časti o výživnom pre navrhovateľa.

Navrhovateľovi sa náhrada trov konania n e p r i z á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom došlým súdu 30.7.2012 domáhal zvýšenia vyživovacej povinnosti odporu zo sumy 49,49 Eur na 100,-Eur mesačne počnúc od 1.9.2012. Návrh odôvodnil tým, že od poslednej úpravy výživného uplynula dlhá doba, po ktorú jeho odôvodnené potreby sa značne zvýšili. V akademickom roku 2012/2013 bol prijatý na denné vysokoškolské štúdium na Fakultu prírodných vied B. K. D. C. D. D., v súvislosti s ktorým bude mať zvýšené výdavky na cestovné, ubytovanie, stravovanie, školské pomôcky a potreby, notebook, internet a podobne.

Odporca sa pojednávania nezúčastnil. K návrhu podal písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že so zvýšením výživného pre plnoletého syna od 1.9.2012 na 100,- Eur mesačne súhlasí a žiada, aby súd konal v jeho neprítomnosti.

Súd podľa § 101 ods.2 O.s.p. konal v neprítomnosti oboch účastníkov konania, ktorí i napriek riadnemu predvolaniu sa na pojednávanie nedostavili. Vykonal vo veci dokazovanie rozsudkom Okresného súdu Komárno 10C/82/2002, potvrdením o prijatí navrhovateľa na vysokoškolské štúdium a výkazom príjmov jeho rodičov. Vykonaným dokazovaním ustálil nasledovný skutkový a právny stav veci:

Vyživovacia povinnosť odporcu na navrhovateľa bola upravená rozvodovým rozsudkom okresného súdu Komárno 10C/82/2002-28 zo dňa 11.7.2002, ktorým bol v tom čase ešte maloletý navrhovateľ zverený do osobnej starostlivosti matke a otec bola zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 1.500,- Sk mesačne. Pri rozhodovaní súd vychádzal z priemerného mesačného zárobku otca 10.775,- Sk, matky 14.053,- Sk a zohľadnil, že oboch zaväzuje ďalšia vyživovacia povinnosť voči ich spoločnej dcére X., R.. X.XX.XXXX, zverenej tiež do opatery matke pri stanovení vyživovacej povinnosti otca sumou 1.500,- Sk mesačne. Vyživovacia povinnosť odporcu na t.č. plnoletú dcéru X. bola zvýšená rozsudkom Okresného súdu Komárno 8C/92/2007-103 zo dňa 3.11.2008 na 3.000,- Sk mesačne.

Podľa § 78 ods.1,3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 62 ods.1-6 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

Podľa § 63 ods. 1 - 3 Zákona o rodine rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. U rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval. Ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

Podľa § 75 ods. I Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine vyjadruje zásadu, že výživné možno zmeniť iba vtedy, ak došlo k závažnej zmene pomerov, pričom zmena sa musí týkať skutočností, na ktorých bolo založené predchádzajúce rozhodnutie o rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov. Takáto zmena môže nastať v odôvodnených potrebách detí, ale aj v možnostiach a schopnostiach povinného. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd posúdiť komplexne všetky zmeny v pomeroch účastníkov, ku ktorým došlo od predchádzajúcej úpravy.

Vyššie citované ustanovenie vyjadruje zásadu, že ak sa má zmeniť výživné, musí ísť o zmenu pomerov závažnejšieho rázu, pričom táto zmena sa musí týkať skutočností, na ktorých bolo založené predchádzajúce rozhodnutie o rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov. Pokiaľ by súd nemal preukázanú zmenu pomerov a rozhodol by o zmene výšky vyživovacej povinnosti, šlo by o neprípustné preskúmavanie a reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne (okolnosťami na strane povinného alebo oprávneného) alebo objektívne (napr. vývojom životných nákladov, pribúdajúcim vekom dieťaťa, s jeho fyzickým vyspíevaním, zdravotným stavom, prípravou na budúce povolanie, stratou zamestnania, dlhodobou práceneschopnosťou, pribudnutím vyživovacej povinnosti, celkovým zhoršením majetkových pomerov, nadobudnutím čiastočnej alebo úplnej schopnosti oprávneného živiť sa sám, zmenou potrieb atď.). Obe kritéria uvedené v § 75 Zákona o rodine, a to odôvodnené potreby oprávneného a schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného veľmi úzko súvisia a vzájomne sa podmieňajú. Odôvodnené potreby dieťaťa do značnej miery závisia od schopností a možností rodičov, pričom pri určení výživného sa vychádza zo zásady, že životná úroveň dieťaťa sa má prispôsobiť životnej úrovni ostatných členov rodiny. Životnú úroveň dieťaťa pozitívne ovplyvňuje majetkovo lepšie zabezpečený rodič. Mieru životnej úrovne môže preukazovať výška mesačných nákladov rodiča, a to v súhrne, ale aj jednotlivé položky. Smerodajnou môže byť výška tých položiek, ktoré nie sú pre život nevyhnutné a ktoré signalizujú prebytok finančných prostriedkov, napr. účty na mobilný telefón, na internet, dovolenky, pohonné hmoty do auta, poisťky, sporenie, leasing, úroky z účtov, podiely na zisku obchodných spoločností a pod. Preto ak rodičia majú vďaka svojim schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom vyšší štandard, premietne sa to aj do odôvodnených potrieb detí. Schopnosti a možnosti rodiča posudzuje súd najmä z hľadiska toho, aký zárobok alebo iný príjem môže rodič dosiahnuť. Zmena výšky výživného alebo jeho úplné zrušenie je možné najskôr od času, keď došlo k zmene pomerov. Pri zmene rozsudku o výživnom nie je rozhodujúce, či bola výška určená autoritatívnym rozhodnutím súdu alebo dohodou. Hmotnoprávnou podmienkou, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť, či už schválením dohody alebo autoritatívnym rozhodnutím, je zmena pomerov. Zmena výšky výživného je možné najskôr od času keď došlo k zmene pomerov. Keď súd rozhoduje o zmene pomerov, je povinný zohľadniť aj zmenu výšky (vývoj) životných nákladov, výška ktorých je zrejma napr. z miery inflácie alebo z iných ekonomických ukazovateľov.

V súčasnosti odporca má priemerný čistý mesačný zárobok 643,- Eur. Matka navrhovateľa je čiastočnou invalidnou dôchodkyňou, je zamestnaná vo Všeobecnej zdravotnej poisťovni, kde mala za posledných 12 mes. čistý mesačný príjem 1051,- Eur. Vykonaným dokazovaním súd dospel k názoru, že návrh na zvýšenie výživného zo strany otca navrhovateľa je opodstatnený, nakoľko za uplynulých 10 rokov sa odôvodnené potreby navrhovateľa podstatne zvýšili. V súčasnosti sa štúdiom na vysokej škole pripravuje na svoje budúce povolanie, je bez akýchkoľvek príjmov a preto svojou výživou je odkázaný na svojich rodičov. Odporca vzhľadom na jeho osobné, majetkové a zárobové pomery je schopný prispievať na potreby plnoletého syna ním požadovaným výživným, preto súd návrhu vyhovel a s poukazom na vyššie citované ustanovenia Zákona o rodine rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku. Výživné zo strany odporcu zvýšil zo sumy 50,21,- Eur na 100,- Eur mesačne počnúc od 1.9.2012 a týmto vznikol odporcovi nedoplatok na výživnom za mesiac september 2012 v sume 50,21,- Eur, ktorý nedoplatok je odporca povinný zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Úspešnému navrhovateľovi súd náhradu trov konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p. nepriznal, pretože žiadne trovy mu nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 205 ods.1-3 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku, alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že :

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené

(§ 205a)

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho

posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie výchovy maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.